

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Audito kokybės užtikrinimo sistema Lietuvos banke

Jordana Gomarienė
Vidaus audito vadovė
2021-10-20

Audito kokybės programa - kodėl ir kaip darom?

**TVAS
nuostatos**

LB praktika

**nuolatinė
stebėsena**

LB praktika

**periodiniai
vertinimai**

LB praktika

**išorės
vertinimai**

Kas yra audito kokybės programa pagal TVAS

1300 – Kokybės užtikrinimo ir gerinimo programa

Vidaus audito vadovas yra atsakingas už parengimą ir priežiūrą kokybės užtikrinimo ir gerinimo programos, apimančios visus vidaus audito veiklos aspektus.

Kokybės užtikrinimo ir gerinimo programa rengiama tam, kad būtų galima įvertinti, ar vidaus audito veikla atitinka Standartus ir ar vidaus auditoriai vadovaujasi Etikos kodeksu. Remiantis programa vertinamas vidaus audito veiklos efektyvumas bei veiksmingumas ir nustatoma, kaip reikėtų gerinti vidaus audito veiklą. Vidaus audito vadovas turėtų paskatinti tarybą (valdybą) vykdyti kokybės užtikrinimo ir gerinimo programos priežiūrą.

1310 – Kokybės užtikrinimo ir gerinimo programos reikalavimai. Kokybės užtikrinimo ir gerinimo programą turi sudaryti:

1311 – Vidinis vertinimas

1312 – Išorinis įvertinimas

Audito kokybės programos elementai pagal TVAS

1311 – Vidinis vertinimas tai:

- nuolatinė vidaus audito veiklos stebėseną;
- periodiniai vertinimai, kuriuos atlieka patys auditoriai (savęs vertinimas) arba vertinimai, kuriuos atlieka kiti tos pačios organizacijos darbuotojai, pakankamai išmanantys vidaus audito veiklą.

1312 – Išorinis įvertinimas

Išorinį vidaus audito veiklos įvertinimą bent kartą per penkerius metus turi atlikti kvalifikuotas ir nepriklausomas vertintojas ar vertintojų grupė, nepriklausantys organizacijai. Vidaus audito vadovas su taryba (valdyba) turi apsvarstyti:

- išorinio įvertinimo formą ir dažnumą;
- išorinio vertintojo ar vertintojų grupės kvalifikaciją, nepriklausomumą, įskaitant interesų konflikto galimybę.

2340 – Užduoties atlikimo priežiūra

Kaip įgyvendinama kokybės užtikrinimo programa

Vidaus audito politikoje nustatyta:

- Kokybės užtikrinimo ir gerinimo programa apima **vidinį ir išorinį** vertinimus
- Skyriaus vadovas atsako už veiklos gerinimą
- Informavimas apie vertinimo rezultatus

Veiksmų plane numatytos priemonės įtraukiamos į VAS veiklos planą (tampa visų VAS darbų dalimi)

Periodiškumas

- pagal ECBS VAK sudarytą grafiką:
 - išoriniai kas 5 metai;
 - vidiniai - maždaug kas 2 metai, bet priklauso nuo išorinio vertinimo
- veiklos stebėseną – nuolat

Kaip vykdoma nuolatinė audito veiklos stebėseną

Užduoties atlikimo priežiūra (2340)

- kasdien atliekamų audito veiklos priežiūros, peržiūros ir vertinimo darbų visuma
- integruota į audito procesą
- susijusi su konkrečios audito užduoties, jos atskirų etapų aptarimu, darbo dokumentų peržiūra ar tvirtinimu, jei tas numatyta pagal standartus, pvz.:

2240.A1 – Darbų programose turi būti nurodytos užduoties atlikimo metu numatytos atlikti informacijos rinkimo, analizės, vertinimo ir dokumentų įforminimo procedūros. **Darbo programa turi būti patvirtinta prieš pradėdant ją įgyvendinti**, o visi jos **pakeitimai** nedelsiant **patvirtinami**.

Nuolatinis profesinis tobulėjimas (1230)

Auditoriai turi nuolat gilinti žinias, tobulinti įgūdžius ir ugdyti kitas profesines savybes bei sugebėjimus

Kaip vykdomi periodiniai vertinimai

Periodinių įvertinimų tikslas - įvertinti, ar vidaus audito veikla atitinka Etikos kodeksą ir Standartus

Sudaroma vertinimo grupė

Patvirtinama vertinimo programa

Eil. Nr.	Vertinimo aprėptis ir laikotarpis	Vykdytojas	Rezultatas
1	Skyriaus veiklos ir audito apibrėžimo, Standartų ir Etikos kodekso ir atitikimo įvertinimas	Auditorius 1 Auditorius 2	1 priedas (Tool 19)
2	Skyriaus veiklos ir Skyriaus nuostatų atitikimo įvertinimas	Auditorius 2	2 priedas (atitikties lentelė)
3	Išorės vertinimo (2018 m.) pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo įvertinimas	Auditorius 1	3 priedas (įgyvendinimo lentelė)
4	2018-2019 m. atlikti auditai: 1) XXX 2) YYY 3) ZZZ	Auditorius 1 Auditorius 2 Auditorius 3	4 priedas

Standartų atitikties vertinimo pavyzdys

Taikome *Quality Assessment Manual for the Internal Audit* nuostatas ir formą TOOL 19 Vadovaujamės ECB Guidance Note_Internal Assessments

Standartas	Įgyvendinimas	Įvertinimas			Pasiūlymai
		A	D	N	
1010 –Vadovavimasis Privalomomis nuostatomis. Vidaus audito nuostatuose turi būti nurodyta, kad privaloma vadovautis Pagrindiniais principais, Etikos kodeksu, Standartais ir vidaus audito apibrėžimu...	LB Vidaus audito skyriaus nuostatų 3 punktas	X			
2430 – Teiginio „atlikta vadovaujantis tarptautiniais vidaus audito standartais“ vartojimas Teigti, kad užduotys „atliktos vadovaujantis Tarptautiniais vidaus audito standartais“ galima tik tada, kai kokybės užtikrinimo ir gerinimo programos įvertinimo rezultatai patvirtina šį teiginį.	Audito ataskaitose naudojamas taip, kaip aprašyta	X			

Kaip vykdomi išoriniai vertinimai

Periodiškumas pagal ECBS VAK sudarytą grafiką

CB/NCA	Actual					Next assessments due			
	Actual					Forecast			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LT		IA	EA		IA			EA	

Perkama išorės vertintojo paslauga:

- centralizuotai visos ECB sistemos mastu
- individualiai kiekvienas Centrinis bankas

Pagrindiniai reikalavimai:

- įvertinti audito veiklos atitiktį TVAS
- įvertinti vidaus audito funkcijų efektyvumą ir rezultatyvumą
- įvertinti, ar vidaus audito funkcijos atliekamos kompetentingai ir profesionaliai
- pateikti siūlymus dėl audito veiklos tobulinimo

Veiklos kokybės pokytis po 2018 m. vertinimo

- Vertinta 19 veiklos efektyvumo elementų
- Pagal PwC vertinimo skalę 12 (63 proc.) iš jų įvertinti aukščiausiu balu.
- 14 (73 proc.) elementų nustatytas teigiamas pokytis

	Vertinimo elementas	Reikšmė 2013 m.	Reikšmė 2018 m.	Pokytis
Strategija	Misija ir nuostatai	●	●	↑
	Strateginė analizė	●	●	↑
	Veiklos vertinimas	●	●	↑
	Rizikos vertinimas bei metinis planas	●	●	↑
	Suinteresuotų šalių valdymas ir informavimas	●	●	-
Struktūra	Veiklos struktūra ir vadovybė	●	●	↑
	Praktikos valdymas ir specialistai	●	●	↑
Personalas	Karjera ir profesinis tobulėjimas	●	●	↑
	Mokymas	●	●	-
	Darbuotojų darbo rezultatų vertinimas	●	●	↑
	Personalo struktūra ir atranka	●	●	-
Audito procesas	Metodologija	●	●	↑
	Užduoties planavimas	●	●	↑
	Audito atlikimas	●	●	↑
	Ataskaitos pateikimas	●	●	-
	Rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimas	●	●	↑
	Kokybė	●	●	-
Technologijos	Naudojamos kompiuterinės programos	●	●	↑
	Žinių valdymas	●	●	↑

● Nepatenkinamas įvertinimas. Organizacinis lygis su nustatytais neatitikimais standartams	● Bazinis organizacinis lygis, keletą veiklos sričių būtina tobulinti	● Gera praktika, tačiau keletą veiklos sričių galima tobulinti	● Gera praktika, remiantis „PwC“ geriausia praktika, įgyta kartu su rinkos lyderiais
--	---	--	--

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Komentarai ir klausimai

Ačiū